

Arkivsaknr 20/11528-1
Saksbehandler Wenche Figenschow

Saksgang
Oppvekst- og utdanningsutvalget

Møtedato

Rapport fra barneverntjenesten per 30 juni 2020 til Fylkesmannen og status arbeidsmiljø

Kommunedirektørens innstilling til vedtak:

1. Barneverntjenestens rapportering til Fylkesmannen i Troms og Finnmark per 30.06 20 tas til orientering
2. Status i arbeidet med å styrke arbeidsmiljøet tas til orientering

Mari Enoksen Hult
Konst. kommunedirektør

Kari Henriksen
Avdelingsdirektør

Hva saken gjelder

Kommunestyret behandlet 28.3.12 sak 49/12 «Rapportering barneverntjenesten 2011 Plan for oppfølging av tilsynsførere – barnevernet».

I vedtakets punkt 2, sak 49/12, heter det som følgende:
Fremtidige rapporteringer til Fylkesmannen fra Barneverntjenesten fremlegges som orienteringssak til Utdanning – kultur og idrettskomiteen.

Kommunal barneverntjeneste rapporterer halvårlig til Fylkesmannen; per 31. desember og 30. juni. Det rapporteres om stillinger, kompetansetiltak, meldinger - jf. Side 2 av 5.

Bvjtll. §4-2, undersøkelser - jf. Bvjtll. §4-3, antall barn totalt i tiltak, antall barn i fosterhjem, ettervern samt andre frister for siste halvår (blant annet krav fra privat part om endringer av fylkesnemdsvedtak).

I kommunestyremøte 14.12.16 ble sak 253/16 «Tiltak for å lukke avvik og forbedre arbeidsmiljøet i barneverntjenesten» behandlet med følgende vedtak:

1. Saken tas til orientering.
2. Det rapporteres halvårlig til Utdanning- og Oppvekstkomiteen om implementering og effekt av tiltakene.

I dette saksfremlegget rapporteres derfor

- a) Data fra rapporteringen for første halvår 2020 til Fylkesmannen relatert til meldinger, undersøkelser, hjelpetiltak, tiltaksplaner, barn under omsorg, omsorgsplaner og tilsyn med fosterbarn
- b) Status i arbeidet med å styrke arbeidsmiljøet

Rapporteringsskjema per 30.06.20 for kommunen er oversendt Fylkesmannen i Troms. Se vedlegg 1.

Fylkesmannen har kontrollert tallene og her følger forklaringer til de ulike tabellene.

1 Meldinger og undersøkelser

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	30.06.20
Mottatte meldinger	629	611	639	762	750	829	359
Antall nye undersøkelser (Antall saker=antall barn)	475	430	495	604	579	711	333

1.1 Fristoversittelser - meldinger

Barneverntjenesten har 1 uke på seg til å gå gjennom bekymringsmeldinger og vurdere om meldingen skal gå til undersøkelse. Første halvår 2020 var det fristbrudd i 3 meldinger, noe som utgjør 0,8 % av alle meldinger.

1.2 Fristoversittelser - undersøkelser

Barneverntjenesten har 3 måneder på seg til å gjennomføre undersøkelser. Første halvår 2020 var det fristbrudd i 87 undersøkelser, noe som utgjør 28,5 % av alle undersøkelser. Barneverntjenesten har hatt 4 vakante stillinger på Undersøkelse - og tiltaksavdelingen første halvår 2020. Dette sammen med høyt sykefravær og etterslep fra høyt antall nye undersøkelser i 2019 er årsak til fristbruddene.

2 Hjelpetiltak

Hjelpetiltak er hjemlet i bvl. § 4-4 og gjelder tiltak til barn som bor hos sine foreldre/omsorgspersoner. Formålet med hjelpetiltak er å forebygge at problemer eskalerer og utvikler seg til omsorgssvikt og/eller avvikende atferd hos barna og bidra til endring hos barnet eller i familiene. Alle som har hjelpetiltak skal ha en tiltaksplan, jfr. bvl. §4-5. Ungdom mellom 18 – 23 år som har tiltak hjemlet i bvl § 1-3 (frivillig ettervern) skal også ha tiltaksplan. Her rapporteres det på antall barn med hjelpetiltak pr 30.6.20. Antall barn i løpet av året kan være høyere.

HJELPETILTAK OG TILTAKSPLANER	2014	2015	2016	2017	2018	2019	30.6.20
Hjelpetiltak	308	282	298	214	233	204	190
Herav mellom 18 – 23 år	47	42	43	44	46	51	50
Barn i hjelpetiltak som <u>ikke</u> har tiltaksplan	63	34	49	49	38	47	70

2.1 Mangel på tiltaksplaner

70 barn mangler tiltaksplan. Mangelen på tiltaksplaner henger sammen med vakante stillinger, høyt sykefravær og etterslep fra et svært høyt antall nye undersøkelser i 2019.

2.2 Iverksetting av hjelpetiltak innen rimelig tid

16.06.20 var det 7 barn som ventet på hjelpetiltak. Samtlige av disse har ventet siden slutten av juni, den som har ventet lengst har ventet siden 24.6. På grunn av ferieavvikling kan det tenkes at disse barna må vente mer enn 6 uker før hjelpetiltak iverksettes. Barneverntjenesten gjør prioriteringer ut fra alvorlighetsgrad, og der det er behov for at hjelpetiltak iverksettes raskt vil dette prioriteres.

3 Barn under omsorg

Det er kommunen der fosterbarnet bor som har tilsynsansvaret (tilsynskommunen) og skal utføre 4 besøk i året hos barnet. Den kommunen som har omsorgsansvaret har ansvar for besøk av barneverntjenesten i fosterhjemmet/institusjonen 4 ganger i året. Barn under omsorg skal ha en omsorgsplan (lovpålagt).

3.1 Avvik tilsyn overfor fosterbarn

TILSYN FOSTERBARN	2015	2016	2017	2018	2019	30.6.20
Totalt antall fosterbarn kommunen har tilsynsansvar for	117	132	118	123	110	103
Krav om 4 tilsynsbesøk ikke oppfylt	14	42	80	50	10	10

Tilsynsbesøk rapporteres for de siste 12 måneder. Av de 10 som ikke har fått alle oppfølgingsbesøk er det 7 barn som mangler 1 besøk, og 3 barn som mangler 2 besøk.

OPPFØLGING OG KONTROLL AV BARN UNDER OMSORG I FOSTERHJEM	2015	2016	2017	2018	2019	30.6.20
Fosterbarn som ikke har fått lovpålagt oppfølging av saksbehandler	10	3+	51	7	21	19

Av de 19 barna som ikke har fått lovpålagt oppfølging fra saksbehandler er det 15 barn som mangler 1 oppfølgingsbesøk og 4 barn som mangler 2 oppfølgingsbesøk. Barneverntjenesten har hatt 2 vakante stillinger på omsorgsavdelingen første halvår 2020. Vakante stillinger og sykefravær er årsak til manglende oppfølgingsbesøk.

4 Status arbeidsmiljø

Akkumulert sykefravær var på 14,8 % pr 31.05.20, mot 10,9 % på samme tid i 2019. Sykefraværet er svært høyt, og kombinert med vakante stillinger og høy turnover gir det betydelige utfordringer både i forhold til kapasitet og arbeidsmiljømessige forhold. En betydelig del av både langtids- og korttidsfraværet er begrunnet i arbeidssituasjonen med høyt arbeidspress over tid. Barneverntjenesten har flere ansatte som følges opp av Arbeidsmiljøtjenesten på grunn av jobbstress og utfordringer med høyt arbeidspress. Arbeidsmiljøtjenesten meldte i mai bekymring for forholdene i barneverntjenesten. Se vedlegg 2.

Arbeidsmiljøtjenesten vurderte at barneverntjenesten hadde jobbet bra og målrettet med å styrke både individuelle og organisatoriske helsefremmende faktorer for sine ansatte, men på grunn av stor arbeidsbelastning kunne ikke alle tiltak gjennomføres. Arbeidsmiljøtjenesten vurderte videre at dersom situasjonen fortsatte ville sykefravær og turnover øke ytterligere. Arbeidsmiljøtjenesten konkluderte med at med dagens bemanningssituasjon oppfylles ikke arbeidsmiljølovens krav, og anbefalte en økt bemanning.

Første halvår 2020 har vært preget av usikkerhet knyttet til prosessen vedrørende nedstyring i barneverntjenesten. Denne prosessen kombinert med høyt arbeidspress har preget arbeidsmiljøet, og har også ført til flere oppsigelser. Høy turnover gjør det utfordrende for ledere på alle nivå å jobbe godt med arbeidsmiljø og kvalitet i saksbehandlingen.

5 Konklusjon

Barneverntjenesten har utfordringer knyttet til høyt arbeidspress, vakante stillinger, høy turnover og høyt sykefravær. Det er nå foretatt ansettelse i vakante stillinger, og barneverntjenesten forventer å ha full bemanning i løpet av august. Det er viktig i tiden framover å jobbe med å redusere sykefravær så vel som turnover.

Utfordringer knyttet til kapasitet fører til at barneverntjenesten ikke kan utføre lovpålagte oppgaver innen frist. Dersom antall nye undersøkelser holder seg på dagens nivå samt at bemanningen er stabil, vil kan man forvente at lovpålagte oppgaver på sikt kan utføres innen frist. Man må likevel forvente at etterslep fra første halvår også vil medføre fristbrudd og brudd på lovpålagt oppfølging av barn i fosterhjem i andre halvår 2020.

6 Vedtakskompetanse

Utvalg for oppvekst og utdanning

7 Vedlegg

Vedlegg 1.Skjema halvårsrapport oversendt fylkesmannen i Troms og Finnmark

Vedlegg 2 Bekymringsmelding fra Arbeidsmiljøtjenesten